

خاطره سازي «بيگلي بيگلي» براي چند نسل

گفت‌وگو با اصغر افصلي، مدير دوبلاژ ...

گفت‌وگو با اصغر افصلي، مدير دوبلاژ

خاطره سازي «بيگلي بيگلي» براي چند نسل

جام جم آنلاين: اصغر افصلي متولد سال 1317 است. او فعاليت حرفه‌اي‌اش را در دنياي دوبله از سال 1339 و مديريت دوبلاژي را از سال 1346 آغاز کرده است. ويژگي صداي او تيپ‌سازي‌هاي متفاوت كمدي در فيلم‌ها و كارتون‌ها است. او خالق تيپ‌هاي فيلم‌هاي كمدي مثل فرانكو، وودي آلن، بود آبت، استن لورل و... است.

از كارتون‌هايي كه افصلي در آن حرف زده، مي‌توان به وروجك و آقاي نجار (وروجك)، گوريل انگوري (بيگلي بيگلي)، كارآگاه گجت، قلعه هزار اردك، رابين‌هود (پرنس‌جان) و... اشاره كرد. او در سريال‌هايي همچون هزاردستان، دايي‌جان ناپلئون و... هم صحبت کرده است. او بتازگي فيلم سينمايي «پناهگاه» را براي پخش از شبكه تهران دوبله کرده است.

شما قبل از اين‌كه وارد دنياي دوبله شويد در عرصه تئاتر فعاليت مي‌كرديد. دوبله براي‌تان چه جذابيتي داشت كه در طول اين سال‌ها با عشق و علاقه در اين حرفه فعاليت كرديد؟

همان‌طور كه اشاره كرديد من كارم را با تئاتر شروع كردم. به ياد دارم نمايشنامه‌اي را همراه با احمد رسول‌زاده با نام «اسمال در نيويورك» كار مي‌كردم. تا اين‌كه رسول‌زاده وارد حرفه دوبله شد و من را هم براي فعاليت در اين حرفه تشويق كرد. وقتي در جمع دوستان حاضر شدم و از نزديك دوبله يك اثر را ديدم، اين كار برايم جالب شد، به همين دليل بتدريج فعاليتم را در اين حرفه شروع كردم.

راستش وقتي مي‌ديدم يك دوبلور چطور پشت ميكروفن مي‌نشيند و سعي مي‌كند با درك موقعيت بازيگر در صحنه‌هاي مختلف به جاي او صحبت كند، برايم جذابيت داشت. البته با اين تفاوت كه دوبلور در آن موقعيت‌ها قرار ندارد و فقط با ديدن فيلم بايد تمام اين حس‌ها را داشته باشد. در طول اين سال‌ها به خاطر عشق و علاقه‌اي كه به اين هنر داشتم اين حرفه را رها نكرده و تلاش كردم تيپ‌هاي مختلفی را كه به من سپرده مي‌شود، با انرژي و خلاقانه گويندگي كنم. البته مردم بايد قضاوت كنند كه تا چه ميزان موفق بودم، اما هميشه تلاش خودم را کرده‌ام.

در گذشته به دليل اين‌كه فيلم‌ها به وسيله آپارات نمايش داده مي‌شد، كار دوبله دشوارتر بود و زمان بيشتري مي‌برد، حتي يك اشتباه كوچك باعث مي‌شد فيلم دوباره از ابتدا دوبله شود. از حال و هواي آن روزها براي‌مان بگويد.

در آن سال‌ها براي دوبله فيلم‌ها ماجراها داشتيم. همان‌طور كه اشاره كرديد فيلم‌ها به وسيله آپارات نمايش داده مي‌شد و براي تکرار کردن باید فیلم متوقف می‌شد و به صحنه قبل برمی‌گشت. البته این زمان به نفع دوبلور بود، چون دیالوگ‌ها را تمرین می‌کرد تا بهتر بگوید.

در آن سال‌ها براي گفتن يك جمله بايد چند بار تمرين مي‌كرديم. گرچه اين تمرين‌ها سخت بود، اما براي‌مان شيريني خودش را داشت، چون به كاري كه انجام مي‌داديم عشق مي‌ورزيديم. در حالي كه امروز اين‌طور نيست. دوبله ديجيتالي و سريع شده و همين مساله باعث شده تمرين‌ها كمتر شود. البته بايد قبول كرد در گذشته تعداد شبكه‌هاي تلويزيون هم كمتر بود، ولي الان تعداد شبكه‌ها افزايش يافته است بنابراین به خوراك بيشتري نياز دارد، اما نبايد از تمرين در زمان دوبله غفلت كرد.

به ياد دارم اولين بار در يك فيلم فرانسوي به نام دوچرخه‌سوار به جاي يك هنرپيشه فرانسوي در يك نقش کوتاه صحبت كردم، اما براي همين نقش کوتاه چند بار تمرين كردم و با عشق اين كار را انجام دادم. با اين‌كه حدود 50 و اندي سال در اين حرفه مشغول هستم، اما هميشه عاشقانه كار کرده‌ام.

شما خالق تیپ‌های کمدی در فیلم‌های مختلف همچون چیچو و فرانکو، استن لورل هستید. چطور شد تصمیم گرفتید به جای چنین تیپ‌هایی صحبت کنید؟

من همیشه به حرفه دوبله به عنوان یک هنر ارزشمند نگاه می‌کنم، به همین دلیل برای دوبله آثار مختلف وقت لازم را می‌گذارم و زحمت می‌کشم. دلم می‌خواهد به جای هنرپیشه‌ها خلاقیت داشته باشم تا مورد توجه مردم قرار بگیرد. بعد از این‌که در فیلم چیچو و فرانکو صحبت کردم به سینما رفتم تا بازتاب مردم را نسبت به دوبله این نقش از نزدیک ببینم. وقتی مردم با دیدن این فیلم به خاطر دوبله خوب فیلم می‌خندیدند برایم ارزشمند بود.

مسئله برای هر دوبلوری ارزشمند است که مردم به واسطه دوبله خوب از فیلم لذت ببرند. از آنجا که استقبال مردم از دوبله فیلم‌های کمدی خیلی خوب بود، به همین دلیل تلاش می‌کردم هر بار متفاوت‌تر از قبل به جای هنرپیشه‌های این فیلم‌ها صحبت کنم. در مجموع، واکنش‌های مثبت مردم به من انرژی می‌داد تا با علاقه بیشتری کارم را دنبال کنم.

وقتی به جای هنرپیشه‌ها صحبت می‌کنم، احساس می‌کنم مثل دو دوست در کنار هم هستیم، بنابراین تلاش می‌کنم ظرافت‌هایی را که او هنگام بازی داشته در زمان دوبله رعایت کنم. در طول این سال‌ها به جای شخصیت‌های کمدی همچون استن لورل، وودی آلن، بود آبوت و... صحبت کرده‌ام. البته گویندگان دیگری هم به جای استن لورل صحبت کرده‌اند. دلم می‌خواهد تا زمانی که زنده هستم در این حرفه فعالیت کنم.

البته در کنار آثار خارجی در فیلم‌ها و سریال‌های ایرانی هم زیاد صحبت کرده‌ام. شاید باورتان نشود با این‌که چندی پیش عمل جراحی داشتم، اما بعد از این‌که احساس کردم کمی حالم بهتر شده است به تلویزیون رفتم و فیلم «#171:پناهگاه» را برای شبکه تهران دوبله کردم؛ البته مدیر دوبلاژ این فیلم بودم. وقتی کار می‌کنم حس خوبی دارم.

شما در گذشته برای شیرین‌شدن دوبله فیلم‌های کمدی از بداهه‌گویی استفاده می‌کردید. نگران نبودید ممکن است مردم این بداهه‌ها را نپسندند؟

نگران نبودم، چون حس می‌کردم مردم از این بداهه‌ها استقبال می‌کنند. در واقع من تلاش می‌کردم خیلی خوب به صدای اصلی هنرپیشه گوش بدهم و بعد سعی می‌کردم متناسب با ویژگی‌های صدایش صحبت کنم تا با چهره او همخوانی داشته باشد.

افضالی: وقتی به جای هنرپیشه‌ها صحبت می‌کنم احساس می‌کنم مثل دو دوست در کنار هم هستیم، بنابراین تلاش می‌کنم ظرافت‌هایی را که او هنگام بازی داشته در زمان دوبله رعایت کنم. در طول این سال‌ها به جای شخصیت‌های کمدی همچون استن لورل، وودی آلن بود آبوت و... صحبت کرده‌ام

با توجه به این‌که در آن سال‌ها برای دوبله هر اثر زمان کافی در اختیار داشتیم، بنابراین بعد از چند بار تمرین فیلم را دوبله می‌کردیم. باید اشاره کنم بداهه‌ها سر ضبط شکل می‌گرفت و همان لحظه جمله‌ای که به ذهنمان می‌رسید را می‌گفتیم. در واقع این بداهه‌ها برای بامزه‌شدن نقش هنرپیشه‌ها و فیلم‌های کمدی انجام می‌شد. البته در زمان گذشته خیلی از بداهه استفاده می‌کردیم، اما به مرور زمان این شیوه کم‌رنگ شد.

شما به جای شخصیت‌های مختلف کارتونی هم صحبت می‌کنید. معمولاً گویندگان خیلی علاقه‌مند به صحبت در کارتونها نیستند. چطور شما علاقه‌مند به دوبله کارتونها هم شدید؟

هر کس دیدگاه خاص خودش را دارد، اما من بچه‌ها را خیلی دوست دارم به همین دلیل عاشقانه کارتونها را برای آنها دوبله می‌کنم. معتقدم دوبله یک کارتونی باید با عشق و علاقه زیادی انجام شود. بچه‌ها باهوش هستند و اگر برای دوبله اثری عشق و انرژی لازم گذاشته نشود، بچه‌ها خیلی زود متوجه می‌شوند. بنابراین نباید برای بچه‌ها کار تصنعی انجام داد. وقتی در کارتونی صحبت می‌کنم و مورد استقبال بچه‌ها قرار می‌گیرم، لذت می‌برم؛ چون بچه‌ها برایم ارزشمند هستند.

در میان کارتون‌هایی که آنها را دوبله یا به جای شخصیت‌های آن صحبت کرده‌اید، وروجک و استاد نجار، گوریل انگوری و رابین‌هود نه‌تنها مورد توجه بچه‌ها قرار گرفت، بلکه بزرگ‌ترها هم از آنها استقبال کردند. فکر می‌کنید دلیل محبوبیت این کارتونها چه بود؟

80 درصد محبوبیت این کارتون‌ها به خاطر دوبله بود. ما برای دوبله کارتون گوریل انگوری - که مدیریت دوبلاژ آن را امیر هوشنگ قطعه‌ای به عهده داشت - خیلی از بداهه استفاده کردیم. همان‌طور که شما اشاره کردید این کارتون فقط محبوب کودکان نبود، بلکه بزرگسالان هم با علاقه آن را دنبال می‌کردند. صادق ماهر با صدای بمی که داشت به زیبایی صدای انگوری را گفت و من هم بیگلی بیگلی را می‌گفتم.

وقتی من بخش‌هایی از این کارتون را قبل از دوبله دیدم، لذت بردم و احساس کردم با دوبله خوب خیلی بامزه می‌شود. به یاد دارم وقتی کارتون گوریل انگوری پخش می‌شد، بچه‌ها از دیدن آن خیلی لذت می‌بردند و با ذوق زیادی آن را می‌دیدند.

مدیر دوبلاژ و گویندگان برای دوبله این اثر زحمت زیادی کشیدند. واقعا شخصیت بیگلی بیگلی را دوست داشتم و گویندگی آن برایم شیرین بود. گرچه سال‌ها از دوبله این کارتون می‌گذرد، اما هنوز هم به خاطر دارم که مردم این کارتون را خیلی دوست داشتند، حتی با گذشت این همه سال برخی دیالوگ‌های آن را به یاد دارم.

وروجک و استاد نجار هم جزو کارهای خوب است و مدیریت دوبلاژ این اثر هم بر عهده افشار بود. او به من این اختیار را داد تا برای وروجک یک صدای خوب خلق کنم تا شخصیت وروجک برای بچه‌ها جذاب و بامزه شود. در واقع او مرتب به من تاکید می‌کرد شخصیت وروجک برای بچه‌ها باید بامزه شود. وروجک با شیطنت‌هایی که داشت در دل همه جا باز کرده بود و من هم تلاش خودم را کردم تا به بهترین شکل به جای او صحبت کنم. جالب است بدانید این شخصیت به خاطر دوبله شیرین برای بینندگان جذاب شد.

کارتون رابین‌هود هم با مدیریت دوبلاژ احمد رسول‌زاده دوبله شد. همه گویندگان تلاش کردند به نحو مطلوب به جای شخصیت‌های این کارتون صحبت کنند. من هم در این کارتون به جای پرنس‌جان صحبت کردم. ژرژ پطروسی هم به جای رابین‌هود حرف زد. برای دوبله این کارتون گویندگان خیلی خوبی حضور داشتند. در مجموع، کارتون‌های قدیمی خاطرات خوبی در ذهن مردم به جا گذاشته است. امیدوارم گویندگان جوان هم برای این هنر احترام قائل شوند و با عشق و علاقه این حرفه را دنبال کنند.

فاطمه عودباشی / گروه رادیو و تلویزیون